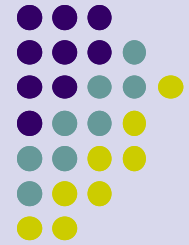

Prevence hospodářské kriminality 3

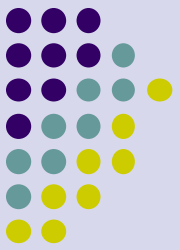
Trestné činy hospodářské

JUDr. František Púry, Ph.D.

Nejvyšší soud

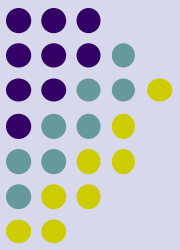
CEVRO Institut, KVPVS

Pachatel hospodářské kriminality

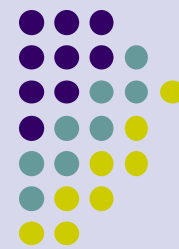

- **Podnikatel** – typický pachatel
 - podnikající fyzická osoba
 - fyzická osoba jednající za podnikající právnickou osobu
 - podnikající právnická osoba (vyjma některých trestných činů uvedených v § 7 ZTOPO)
- **Jiná fyzická nebo právnická osoba**, která není podnikatelem, např.
 - plátce či poplatník daně
 - ten, kdo podniká neoprávněně
 - příjemce úvěru, dotace nebo finanční pomoci
 - účastník insolvenčního řízení, veřejné dražby apod.

Podnikatel jako pachatel nebo poškozený

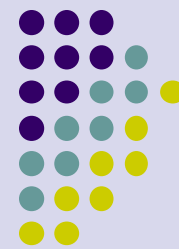

- Jako **pachatel** trestného činu
 - vůči vlastnímu podnikatelskému subjektu
 - na úkor jeho majetku či jiných hospodářských zájmů
 - na úkor jiných osob u něj činných (společníků, zaměstnanců)
 - vůči jiným osobám (smluvním partnerům, jiným podnikatelům, zákazníkům, klientům)
 - vůči státu (např. daně, obchodní rejstřík)
- Jako **poškozený** trestným činem (oběť) spáchaným jinou osobou
 - zevnitř téhož subjektu (zaměstnancem, např. zpronevěra)
 - zvenčí, mimo tento subjekt (např. podvod, nekalá soutěž)

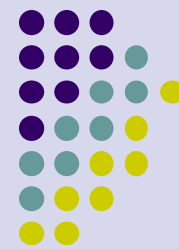
Podnikatel jako pachatel TČ

- **Právnícká osoba** (obchodní společnost, družstvo, evropská korporace)
 - nese vlastní trestní odpovědnost za trestné činy, jejichž spáchání se jí přičítá (kromě výjimek), a/nebo
 - trestně odpovídá fyzická osoba, která jednala za právníckou osobu (jejím jménem nebo jako její zástupce), anebo
 - může vedle sebe odpovídat právnícká i fyzická osoba
- **Fyzická osoba** (živnostník apod.)
 - nese sama trestní odpovědnost

Trestní odpovědnost při podnikání

- Trestným činem není každé způsobení škody (újmy) nebo získání prospěchu
- Způsobení **škody** je trestným činem
 - došlo-li k tomu určitým jednáním (např. podvodem)
 - dosáhlo-li určité výše (např. alespoň 10 000 Kč)
- Získání **prospěchu** je trestným činem
 - došlo-li k tomu neoprávněně (jinak jde o žádoucí výsledek podnikání – zisk)
 - byla-li porušena určitá pravidla závažnějším způsobem (např. při zadání veřejné zakázky podle § 248 odst. 2 TZ)
 - dosáhlo-li určité výše prospěchu, např. většího rozsahu (§ 248 odst. 1, 2 TZ – nejméně 100 000 Kč)

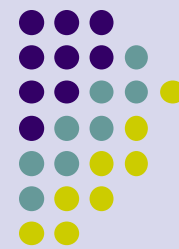
Trestné činy hospodářské

- Jejich skutkové podstaty jsou obsaženy v **hlavě VI** zvláštní části trestního zákoníku (§ 233 až § 271 TZ)
 - **Díl 1:** trestné činy proti měně a platebním prostředkům
 - § 233 až § 239 TZ
 - **Díl 2:** trestné činy daňové, poplatkové a devizové
 - § 240 až § 247 TZ
 - **Díl 3:** trestné činy proti závazným pravidlům tržní ekonomiky a oběhu zboží ve styku s cizinou
 - § 248 až § 267 TZ
 - **Díl 4:** trestné činy proti průmyslovým právům a proti autorskému právu
 - § 268 až § 271 TZ

Obecná východiska k postihu padělání peněz a plateb. prostředků

- Mezinárodní ochrana měny
 - zejména Úmluva o potírání penězokazectví (publikovaná pod č. 15/1932 Sb.)
- Ochrana měny EURO
 - zejména nařízení Rady ES č. 1338/2001, směrnice EP a Rady EU č. 2014/62/EU
- Zvláštnosti ochrany cenných papírů
- Ochrana platebních prostředků

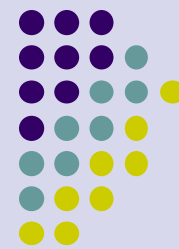
Předmět trestněprávní ochrany

- **Peníze** tuzemské i jiné než tuzemské
 - tj. též peníze cizozemské + Euro
- **Cenné papíry** tuzemské i cizozemské
- **Prvky** peněz sloužící k ochraně proti padělání peněz (§ 233 odst. 1 TZ)
- **Platební prostředky** (§ 234 TZ) určené k bezhotovostnímu platebnímu styku, zejména
 - nepřenositelná platební karta identifikovatelná podle jména nebo čísla
 - elektronické peníze
 - příkaz k zúčtování
 - cestovní šek nebo zaručená šeková karta

Padělání a pozměnění peněz

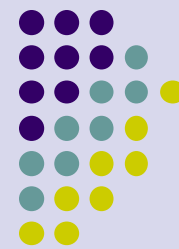
- Podle § 233 TZ jde o dvě alternativy:
 - podle odst. 1
 - opatření sobě nebo jinému padělaných nebo pozměněných peněz nebo prvků určených k jejich ochraně proti padělání anebo jejich přechovávání
 - podle odst. 2
 - padělání nebo pozměnění peněz v úmyslu udat je jako pravé nebo platné nebo jako peníze vyšší hodnoty
 - udání padělaných nebo pozměněných peněz jako pravých, platných nebo jako peněz vyšší hodnoty

Padělání a pozměnění peněz

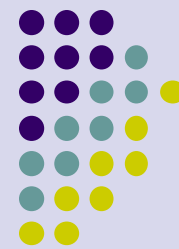
- **Padělání peněz**
 - úplné vyhotovení napodobeniny peněz (bankovek nebo mincí) bez oprávnění s cílem, aby vypadaly jako pravé (nikoli však postupem podle § 237 TZ)
- **Pozměnění peněz**
 - provedení takové změny na pravých penězích, která směřuje k tomu, aby peníze nižší hodnoty nabyly podoby peněz vyšší hodnoty, nebo aby již neplatné peníze vypadaly jako platné peníze
- **Udání padělaných nebo pozměněných peněz**
 - jakýkoli způsob předání padělaných nebo pozměněných peněz jiné osobě (bez ohledu na účel jejich zhotovení) a předání do oběhu

Opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku

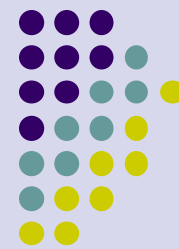
- Podle § 234 TZ jde o **tři alternativy**, podle nichž pachatel
 - sobě nebo jinému opatří, zpřístupní, přijme nebo přechovává
 - bez souhlasu oprávněného držitele **pravý** platební prostředek jiného (odst. 1) nebo
 - **padělaný** nebo **pozměněný** platební prostředek (odst. 2)
 - **padělá** nebo **pozmění** platební prostředek v úmyslu užít jej jako pravý nebo platný (odst. 3 alinea 1)
 - padělaný nebo pozměněný platební prostředek **použije** jako pravý nebo platný (odst. 3 alinea 2)

Opatření, padělání a pozměnění platebního prostředku

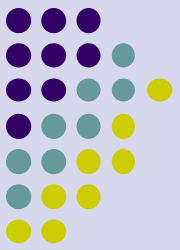
- **Příklady** trestného činu podle § 234 TZ:
 - pachatel před proplácející osobou doplnil do cestovního šeku podpis napodobující podpis pravého majitele šeku (rozsudek VS v Praze sp. zn. 3 To 108/95 – rozhodnutí č. 25/1997 Sb. rozh. tr.)
 - pachatel vyhotovil a bance předložil příkaz k úhradě, který obsahoval nepravdivé údaje, jež ovšem mohly vést k bezhotovostnímu převodu peněz z cizího účtu na účet pachatele (rozsudek NS sp. zn. 9 Tz 219/2000 – rozhodnutí č. 21/2001 Sb. rozh. tr.)
 - pachatel pomocí doplňujícího zařízení připojeného k bankomatu okopíroval údaje z cizí platební karty a poté je uložil na vyrobenou náhražku platební karty, jejímž prostřednictvím vybral z dalšího bankomatu peníze z účtu poškozeného
 - pachatel odlákal pozornost klienta vybírajícího peníze z bankomatu a odcizil mu platební kartu

Udávání padělaných a pozměněných peněz

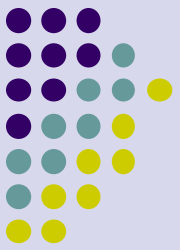
- Podle § 235 TZ pachatel:
 - udá jako pravé takové padělané nebo pozmeněné peníze,
 - jimiž mu bylo placeno jako pravými
- Rozdíl oproti § 233 odst. 2 alinea 2 TZ:
 - pachateli **bylo placeno** padělky jako pravými penězi
- Podle judikatury nezáleží na tom, že penězi, které pachatel takto udal, mu bylo placeno za nelegální obchod
 - např. za prodej drog
 - usnesení NS sp. zn. 7 Tdo 796/2010 – rozhodnutí č. 31/2011 Sb. rozh. tr.

Udávání padělaných a pozměněných peněz

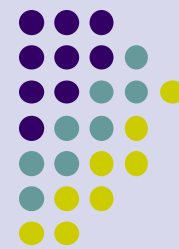
- **Příklad** trestného činu podle § 235 TZ:
 - podnikatel zjistí, že mu někdo zaplatil za zboží nebo služby padělanými penězi, které jeho zaměstnanec při platbě nerozpoznal
 - podnikatel se rozhodne tyto padělky jako pravé peníze vložit v bance na svůj bankovní účet nebo jimi zaplatí svému obchodnímu partnerovi při hotovostní platbě
 - trestný čin je spáchán, i když osoba, které bylo takto placeno, později zjistí, že jde o padělky

Výroba a držení padělatelského náčiní

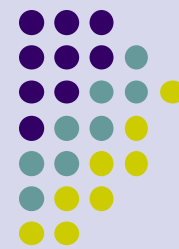
- Podle § 236 TZ:
 - podstatou je výroba, nabídka, prodej, zprostředkování, jiné zpřístupnění, opatření sobě nebo jinému nebo přechovávání
 - nástroje, zařízení nebo jeho součásti, postupu, pomůcky nebo jakéhokoli prostředku včetně počítačového programu, který byl
 - vytvořený nebo přizpůsobený k padělání nebo k pozměnění peněz, jejich ochranných prvků proti padělání nebo platebních prostředků

Neoprávněná výroba peněz

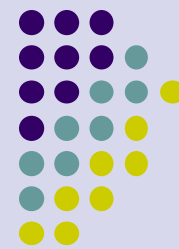

- Podle § 237 TZ jsou **dvě** alternativy:
 - neoprávněná výroba peněz nebo prvků proti jejich padělání s použitím zařízení a materiálů určených k výrobě peněz a držení v souladu se zákonem (odst. 1 alinea 1)
 - opatření sobě nebo jinému, uvedení do oběhu nebo přechovávání neoprávněně vyrobených peněz nebo prvků sloužících k jejich ochraně proti padělání (odst. 1 alinea 2)
- Rozdíl oproti § 233 odst. 1, 2 TZ:
 - zde jde o **zneužití jinak legální výroby** peněz či jejich ochranných prvků

Rozšíření ochrany

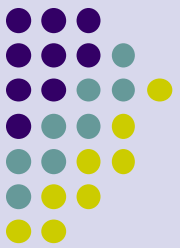
- Podle § 238 TZ platí, že ochrana podle § 233 až § 237 TZ (proti padělání a pozměnění) se poskytuje též
 - jiným než tuzemským penězům (včetně Eura)
 - jiným než tuzemským platebním prostředkům
 - tuzemským cenným papírům
 - zahraničním cenným papírům
- Jejich padělání nebo pozměnění může
 - být **obdobné** jako u peněz (např. napodobení ochranných prvků) nebo
 - mít určité **zvláštnosti** (např. napodobení podpisu na šeku)

Rozšíření ochrany

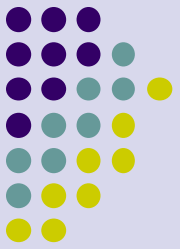
- **Příklady** padělání a pozměnění cenných papírů za použití § 238 TZ:
 - vyhotovení falešné, a tedy i nekryté směnky (např. s údajem neexistující osoby jako výstavce a jejím podpisem) a její předání k zajištění závazku (např. k vylákání úvěru či půjčky)
 - přepsání (zvýšení) peněžní částky určené k vyplacení v řádně vyplněném šeku vydaném zahraniční bankou

Ohrožování oběhu tuzemských peněz

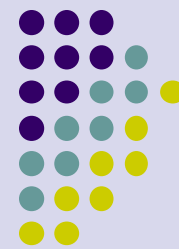

- Podle § 239 TZ jde o 4 alternativy
 - podle odst. 1 pachatel
 - neoprávněně vydá nebo vyrobí náhražky tuzemských peněz
 - neoprávněně dává takové náhražky do oběhu
 - podle odst. 2 pachatel
 - bez zákonného důvodu odmítá tuzemské peníze
 - poškozují tuzemské peníze

Vliv na padělání peněz a platebních prostředků

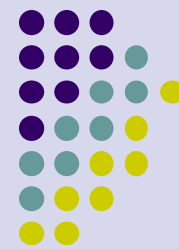

- **Negativní**
 - rozvoj kopírovacích a jiných technik
 - příliš velké množství hotovostních plateb a peněz v oběhu
- **Pozitivní**
 - zdokonalování ochranných prvků peněz a některých cenných papírů
 - rozšiřování a podpora bezhotovostních plateb
- **Neutrální**
 - rozvoj internetového bankovníctví a elektronických peněz
 - vliv tzv. počítačové kriminality

Trestné činy daňové a související

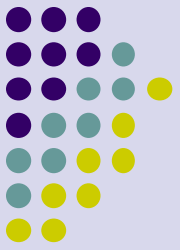
- Jde o nejčastěji se vyskytující trestné činy podle hlavy VI zvláštní části TZ
 - jsou páchané nejen v souvislosti s podnikáním
- Daně a podobné povinné platby se týkají velmi širokého okruhu povinných osob včetně všech podnikatelů
- Od výše daňové zátěže a složitosti daňových a souvisejících právních předpisů se odvíjí rozsah daňových úniků

Zkrácení daně a podobné platby

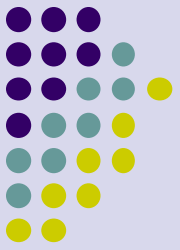
- Podle § 240 odst. 1 TZ jde o zvláštní případy **podvodného jednání** spočívající ve
 - **zkrácení** daně, poplatku, cla, pojistného na zdravotní pojištění, na sociální zabezpečení nebo podobné povinné platby
 - **vylákání výhody** na takové povinné platbě
- Zkrácení i vylákání výhody musí být **ve větším rozsahu**
 - do 30. 9. 2020 min. **50 000 Kč**, od 1. 10. 2020 min. **100 000 Kč**
 - lze ho dosáhnout i součtem více plateb a za více navazujících období
- Týká se to jakéhokoli druhu daně či obdobné povinné platby (na rozdíl od § 241 TZ)
 - nejčastěji jde o daň z přidané hodnoty, daň z příjmů, spotřební daň
- Možnost zániku trestní odpovědnosti za podmínek obecné účinné lítosti (§ 33 TZ)

Zkrácení daně a podobné platby

- Zkrácení daně a podobné povinné platby nebo vylákání výhody na takové platbě může spočívat
 - z hlediska charakteru podvodného jednání
 - v **předstírání neexistujících** skutečností, např. vyšších výdajů, plnění odečitatelného na vstupu, nároku na vrácení odpočtu DPH, nároku na vrácení spotřební daně při vývozu
 - v **zatajování existujících** skutečností, např. zisku či jiného příjmu podléhajícího dani nebo jiné platbě
 - z hlediska aktivity pachatele
 - v **aktivním** jednání, např. ve vyhotovení fiktivních účetních dokladů, které mají potvrdit neuskutečněné plnění, vývoz či fiktivní náklady
 - v **pasivním** jednání, např. v zamlčení zdanitelného příjmu, zisku, v nepodání daňového přiznání (i když je plátce registrován u FÚ)

Zkrácení daně a podobné platby

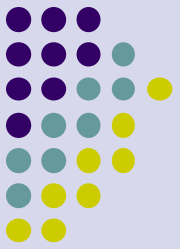
- Podstatou **zkrácení** plateb je podvodné jednání, kterým pachatel
 - snižuje rozsah zákonem stanovené výše daně či jiné platby
 - zatajuje existenci daňové či jiné platební povinnosti
- Podstatou **vylákání výhody** na některé platbě je jednání, kterým pachatel
 - v souvislosti s daní či obdobnou platbou vyláká plnění od státu nebo jiného subjektu
 - nejčastěji uplatňuje neoprávněný požadavek na vrácení fiktivního nadměrného odpočtu DPH na výstupu nebo na vrácení spotřební daně při fingovaném vývozu

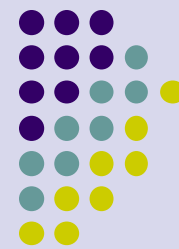
Zkrácení daně a podobné platby

- Rozsudek NS sp. zn. 5 Tz 101/2001 – rozhodnutí č. 20/2002 Sb. rozh. tr.
 - jde o trestný čin podle § 240 TZ (dříve podle § 148 TZ z roku 1961): zatajení části zdanitelného příjmu
 - větší rozsah zkrácení je stejný jako **větší škoda** nebo **větší prospěch** (nyní nejméně 100 000 Kč - § 138 TZ)
 - příklad zkrácení daně z příjmů fyzických osob podnikajících v rámci sdružení bez právní subjektivity
 - jeden pachatel zkrátil daň vůči všem fyzickým osobám jako účastníkům sdružení
 - pachatelem může být **i ten, kdo není plátcem nebo poplatníkem** zkrácené daně, resp. daně, ohledně které byla vylákaná výhoda (obdobně rozsudek NS sp. zn. 8 Tz 10/68 – rozhodnutí č. 25/1968-I. Sb. rozh. tr.)

Zkrácení daně a podobné platby

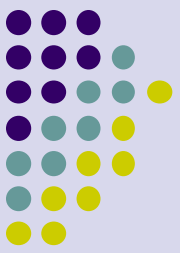

- Další **příklady** zkrácení daně nebo vylákání výhody na dani
 - podnikatel fingovanými fakturami deklaruje platby DPH za zboží nebo služby na vstupu, aby mohl tyto platby odečíst na výstupu, a snížit tak vlastní povinnost k DPH, kterou má zaplatit
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 191/2005
 - podnikatel vůbec nepodá přiznání k dani, ačkoli měl zdanitelný příjem nebo nastala jiná skutečnost odůvodňující přiznání a zaplacení daně
 - usnesení NS sp. zn. 8 Tdo 790/2005 – rozhodnutí č. 34/2006 Sb. rozh. tr.
 - podnikatel pokoutně prodává zboží (např. cigarety nebo alkoholické nápoje) bez jeho označení povinnými nálepkami („kolky“) pro daňové účely
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 984/2006 – rozhodnutí č. 40/2007-I. Sb. rozh. tr.

Neodvedení daně, pojistného ...

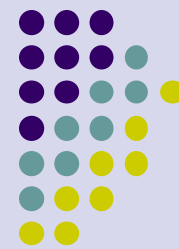
- Podle § 241 TZ jde o zvláštní případ **omisivního deliktu** (opomenutí ve smyslu § 112 TZ), když pachatel neodvede **za jiného**
 - jen některé platby a jen ty jejich části, které se odvádí za jiného (zaměstnavatel za zaměstnance, jiný plátce za poplatníka)
 - nejčastěji v praxi neodvedení plateb daní z příjmů a pojistného (na zdravotní pojištění a sociální zabezpečení) zaměstnavatelem za jeho zaměstnance
- Rozsah neodvedení, který zakládá trestní odpovědnost,
 - větší rozsah (do 30. 9. 2020 nejméně **50 000 Kč**, od 1. 10. 2020 nejméně **100 000 Kč**) a to i v součtu více druhů plateb a více období
- Možnost zániku trestní odpovědnosti v důsledku zvláštní účinné lítosti (§ 242 TZ)

Neodvedení daně, pojistného ...

- **Příklad** trestného činu podle § 241 TZ:
 - podnikatel vyplatí zaměstnancům mzdy, z nichž jim sice srazí příslušné platby (daně a pojistného),
 - ale tyto sražené částky neodvede oprávněným příjemcům a místo toho
 - použije je na nákup surovin a materiálu pro další výrobu, protože banka mu odmítla na to poskytnout úvěr, nebo
 - ponechá je na svém podnikatelském účtu, aby je měl k dispozici jako rezervu pro očekávanou výhodnou investici nebo pro doložení své solventnosti

Ostatní případy související s daňovými úniky

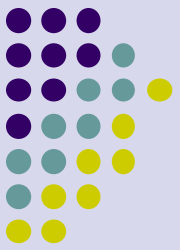
- Jednání obcházející nebo porušující opatření, kterými se předchází daňovým únikům
 - nesplnění **oznamovací povinnosti** v daňovém řízení (§ 243 TZ)
 - pokud např. podnikatel vyplácí fyzickým osobám určité platby podléhající dani z příjmů a nesdělí to na výzvu příslušnému finančnímu úřadu [§ 57 odst. 1 písm. b) DŘ]
 - porušení předpisů **o nálepkách** a jiných předmětech k označení zboží (§ 244 TZ)
 - týká se to zejména označování tabákových výrobků a alkoholických nápojů kolky a nálepkami pro účely spotřebních daní
 - padělání a pozměnění **předmětů k označení** zboží pro daňové účely a předmětů dokazujících splnění poplatkové povinnosti (§ 245 TZ)
 - jde o nakládání se samotnými kolky, nálepkami atd.

Ostatní případy související s daňovými úniky

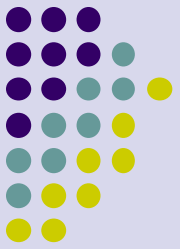
- **Příklady** trestných činů:
 - podnikatel vyplácel jiné fyzické osobě za její subdodavatelskou činnost platby podléhající dani z příjmů, přičemž to zatajil a na výzvu příslušného finančního úřadu mu to nesdělil (§ 243 TZ)
 - jde o povinnost např. podle § 57 odst. 1 písm. b) daňového řádu
 - pachatelé vyrobili padělky kontrolních nálepek prokazujících zaplacení spotřební daně z tabáku a z lihu a prodávali je podnikatelům dovážejícím cigarety a vyrábějícím alkoholické nápoje, aby jimi mohlo být označeno toto zboží, aniž by byla zaplacena spotřební daň (§ 245 TZ)

Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže

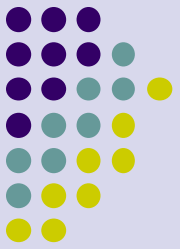
- Podle § 248 odst. 1 a 2 TZ jde o **4 skupiny** trestných činů:
 - nekalá soutěž (§ 248 odst. 1 TZ)
 - uzavření dohody narušující hospodářskou soutěž (§ 248 odst. 2 alinea 1 TZ)
 - závažný způsob porušení pravidel zadávacího řízení (§ 248 odst. 2 alinea 2 TZ)
 - závažný způsob porušení pravidel obezřetného podnikání, obhospodařování majetku, odborné péče nebo zákazu některých činností (§ 248 odst. 2 alinea 3 TZ)

Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže

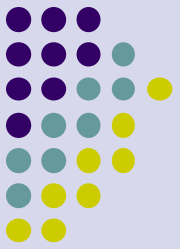
- **Nekalá soutěž** (§ 248 odst. 1 TZ)
 - odkaz téměř na stejné případy nekalé soutěže jako v § 2976 a násl. ObčZ
- Uzavření dohody **narušující hospodářskou soutěž** (§ 248 odst. 2 alinea 1 TZ)
 - zákon č. 143/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů
 - kartely a podobné dohody omezující přístup na trh
 - zvláštní možnost zániku trestní odpovědnosti podle § 248a TZ
 - vázaná na splnění tzv. leniency programu

Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže

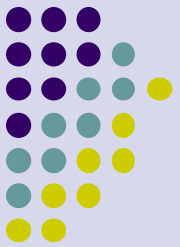
- Závažný způsob porušení pravidel **zadávacího řízení** (§ 248 odst. 2 alinea 2 TZ)
 - vztahuje se to na zadávání veřejných zakázek
 - zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů
- Závažný způsob porušení pravidel **obezřetného podnikání**, obhospodařování majetku, odborné péče nebo zákazu některých činností (§ 248 odst. 2 alinea 3 TZ)
 - banky, jiné finanční instituce, obchodníci s investičními nástroji, kolektivní investování apod.

Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže

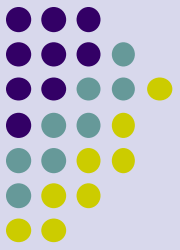
- Musí být **větší rozsah**
 - újmy u jiných soutěžitelů, spotřebitelů, zadavatelů či jiných dodavatelů nebo
 - neoprávněných výhod pachatele či někoho jiného
- Větším rozsahem je podobně jako u škody nebo prospěchu (§ 138 TZ)
 - ve finančním vyjádření rozsah ve výši nejméně **100 000 Kč**
 - nemusí to být jen finanční újma nebo výhoda, ale i jiná, např. protislužba jako výhoda, újma na dobré pověsti

Porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže

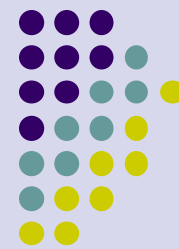
- **Příklad** trestného činu podle § 248 odst. 1 písm. f) TZ
 - nekalá soutěž – zlehčování
 - podnikatel rozšířil nepravdivé informace o svém konkurentovi, že je ve špatné finanční situaci a hrozí mu úpadek, proto na něj hodlá podat insolvenční návrh
 - podnikatel tak učinil se záměrem, aby mohl od věřitelů nařčeného svého konkurenta odkoupit jejich pohledávky za tímto konkurentem za nižší cenu (přiměřeně usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 102/2006)
- **Příklad** trestného činu podle § 248 odst. 2 alinea 3 TZ
 - závažné porušení pravidel obezřetného podnikání banky
 - pachatel jako odpovědný člen managementu banky v rozporu s pravidly jejího hospodaření použil část peněz banky na nákup nehodnotných cenných papírů, které posléze banka nemohla prodat a k nimž musela vytvořit vysoké opravné položky

Neoprávněné vydání cenného papíru a manipulace s kursem investičních nástrojů

- Podle § 249 TZ:
 - neoprávněné uvedení listiny do oběhu jako cenného papíru bez splnění zákonných podmínek
 - s úmyslem způsobit škodu nebo získat pro sebe nebo pro jiného neoprávněnou výhodu nebo prospěch
- Podle § 250 TZ:
 - rozšíření nepravdivé nebo hrubě zkreslené informace nebo uskutečnění obchodu či popud k němu významně nebo negativně ovlivňujících cenu nebo kurs investičního nástroje
 - s úmyslem ovlivnit cenu nebo kurs na regulovaném trhu

Neoprávněné podnikání

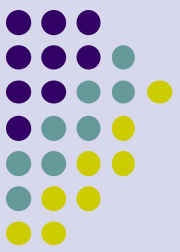

- Podle § 251 TZ jde o
 - poskytování služeb, výrobní nebo jiné výtěžné podnikání
 - bez podnikatelského oprávnění (podle ZOK, živnostenského zákona, jiného zvláštního předpisu) nebo
 - nad rámec existujícího oprávnění
 - příklady
 - neoprávněné shromažďování vkladů s příslibem úročení
 - poskytování právních služeb nikoli advokátem
 - provádění staveb tím, kdo není podnikatelem ve stavebnictví
- Nutný **větší rozsah** podnikání (delší doba, vyšší obrat)
- Zvláštní případ podle § 252 TZ
 - neoprávněné provozování hazardní hry

Neoprávněné podnikání

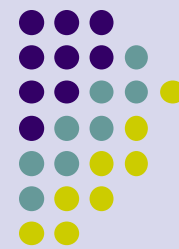

- **Příklady** trestného činu podle § 251 TZ:
 - podnikatel sice měl oprávnění (živnostenský list) k provádění určitých prací souvisejících se stavební činností (např. terénních prací na staveništi), ale nebyl oprávněn provádět rekonstrukce částí staveb (např. balkonů obytných domů),
 - podnikatel přesto prováděl rekonstrukce částí staveb a další stavební práce, byť tak činil i prostřednictvím svých subdodavatelů, kteří ovšem rovněž neměli takové oprávnění (usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 1605/2008 – rozhodnutí č. 9/2010 Sb. rozh. tr.)
 - osoba, která nebyla podnikatelem ani nebyla oprávněna prodávat léky, nabízela na internetu a zájemcům prodávala padělky léků na zlepšení erekce zn. Viagra a Cialis (usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 213/2017 – rozhodnutí č. 3/2018 Sb. rozh. tr.)

Poškozování spotřebitele

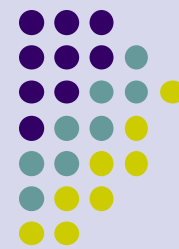
- Podle § 253 TZ dvě skutkové podstaty:
 - **šizení** spotřebitele na jakosti, množství nebo hmotnosti zboží
 - **zatajení** podstatných vad výrobků, prací nebo služeb uvedených na trh
- Jde o speciální případy podvodu ve vztahu k § 209 TZ
- Pachatelem může být kdokoli, nejen podnikatel
 - může to být např. i zaměstnanec podnikatele (prodavač)

Poškozování spotřebitele

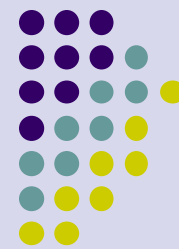
- **Příklady** trestného činu podle § 253 TZ:
 - podnikatel dovážel z Číny a v prodejnách v České republice prodával dětské hračky vyrobené z materiálů obsahujících zdraví škodlivé látky, aniž si na ně opatřil posudek zdravotní nezávadnosti
 - cestovní kancelář prodávala pobytové zájezdy do ciziny, přestože věděla a zákazníkům zatajila, že kvalita ubytování a stravování v místě pobytu není taková, jakou uvádí ve svém nabídkovém katalogu a za jakou inkasuje (vyšší) ceny

Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění

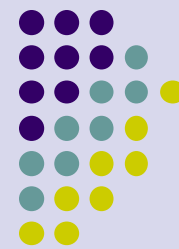
- Podle § 254 TZ dvě skutkové podstaty:
 - v § 254 odst. 1 TZ různá jednání směřující proti **účetnictví** a jiným evidenčním dokladům
 - v § 254 odst. 2 TZ různá jednání ovlivňující úplnost a pravdivost údajů **ve veřejných rejstřících** (obchodním rejstříku, nadačním rejstříku, rejstříku obecně prospěšných společností nebo v rejstříku společenství vlastníků jednotek)
- Dále se zde vyžaduje **ohrožení** (omezení)
 - majetkových práv jiného (např. věřitele) nebo řádného a včasného vyměření daně (§ 254 odst. 1 TZ)
 - práv jiného (§ 254 odst. 2 alinea 3 TZ)

Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění

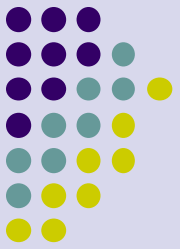
- V § 254 odst. 1 TZ jde o porušení či nesplnění povinností stanovených zejména **zákonem č. 563/1991 Sb.**, o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů
 - jde o subsidiární postih ve vztahu ke zkrácení daně ve smyslu § 240 TZ nebo např. k podvodu podle § 209 TZ
- V § 254 odst. 2 TZ jde o porušení či nesplnění povinností vyplývajících ze **zákona č. 304/2013 Sb.**, o veřejných rejstřících PO a FO a o evidenci svěřenských fondů, ve znění pozdějších předpisů
 - pro podnikatele
 - pro ostatní osoby

Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění

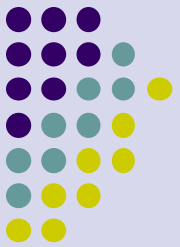
- **Příklady** trestného činu podle § 254 odst. 1 TZ:
 - podnikatel ukryl účetní doklady na neznámém místě nebo nepravdivě předstíral, že je nemá, aby se tak vyhnul placení daní
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 1220/2007 – rozhodnutí č. 7/2009 Sb. rozh. tr.
 - podnikatel nevedl vůbec nebo řádně povinné účetní doklady, např. peněžní deník
 - rozsudek NS sp. zn. 2 Tzn 27/97 – rozhodnutí č. 8/1998-II. Sb. rozh. tr.
 - podnikatel nesplnil svou povinnost obnovit ztracené, odcizené, zničené nebo poškozené účetnictví
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 1226/2015 – rozhodnutí č. 34/2016 Sb. rozh. tr.)

Zneužití informace a postavení v obchodním styku

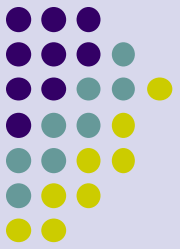
- Podle § 255 a § 255a TZ **dvě skutkové podstaty**:
 - v § 255 odst. 1, 2 TZ jde o tzv. insider trading
 - v § 255a TZ jde o tzv. selftrading
- Podle § 255 odst. 1, 2 TZ jde o **zneužití informací**
 - dosud nikoli veřejně přístupných
 - získaných z titulu zvláštního postavení pachatele
 - podstatně ovlivňujících rozhodování v obchodním styku a
 - jejich neoprávněné zveřejnění, zpřístupnění nebo sdělení třetí osobě
 - jejich užití k uskutečnění smlouvy nebo operace na regulovaném trhu s investičními nástroji nebo na organizovaném trhu se zbožím (zejména na burze)
 - a způsobení větší škody nebo jiného závažného následku nebo opatření většího prospěchu sobě nebo jinému

Zneužití informace a postavení v obchodním styku

- Podle § 255a TZ: **porušení zákazu konkurence**
 - není to však blanketní či odkazovací norma, nemusí jít o zákaz konkurence podle ZOK
 - pachatel je zaměstnanec, člen orgánu, společník, podnikatel nebo účastník na podnikání dvou nebo více podnikatelů – může mít v každém z nich jiné postavení (usnesení KS v ČB sp. zn. 3 To 289/98 – rozhodnutí č. 41/1999 Sb. rozh. tr. a usnesení KS v ČB sp. zn. 4 To 597/2002 – rozhodnutí č. 31/2003 Sb. rozh. tr.)
 - tito podnikatelé mají stejný nebo podobný předmět činnosti (usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 1640/2005 – rozhodnutí č. 39/2006 Sb. rozh. tr.)
 - pachatel dá popud nebo uzavře smlouvu na úkor jednoho z nich (rozsudek KS v ČB sp. zn. 3 To 148/98 – rozhodnutí č. 36/2000 Sb. rozh. tr. a rozsudek NS sp. zn. 11 Tz 276/2000 – rozhodnutí č. 21/2002-III. Sb. rozh. tr.)
 - je zde obohacovací úmysl pachatele (snaha získat výhodu nebo prospěch pro sebe nebo pro jiného)

Zneužití informace a postavení v obchodním styku

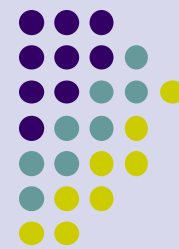
- **Příklady** trestného činu podle § 255a TZ:
 - podnikatel jako fyzická osoba převedl na sebe zakázku, kterou původně získala ve výběrovém řízení obchodní společnost, jejímž byl statutárním orgánem
 - usnesení KS v ČB sp. zn. 3 To 289/98 – rozhodnutí č. 41/1999 Sb. rozh. tr.
 - jeden ze dvou společníků a jednatelů s. r. o. původně podnikajících společně převedl veškerý majetek s. r. o., který zajišťoval její příjmy a možnost podnikání, na nově založenou jinou obchodní společnost
 - rozsudek NS sp. zn. 4 Tz 2/2000
 - společník a jednatel ekonomicky slabé s. r. o. zajistil splacení úvěru, který jí byl poskytnut, směnečným rukojemstvím ekonomicky silné a. s., kde byl zároveň členem představenstva, přičemž nesplacený úvěr musela z titulu směnečného rukojemního uhradit a. s.
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 1640/2005

Porušení pravidel při veřejné zakázce, veřejné soutěži nebo veřejné dražbě

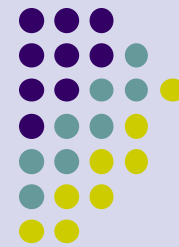
- Podle § 256 až § 258 TZ různá jednání směřující proti řádnému průběhu řízení o veřejné zakázce, průběhu veřejné soutěže nebo veřejné dražby
 - zvýhodnění, lest, vyhrožování či jiné ovlivnění
 - korupční jednání
- **Veřejná zakázka:**
 - zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
- **Veřejná soutěž:**
 - § 1772 až § 1779 ObčZ
- **Veřejná dražba:**
 - zákon č. 26/2000 Sb., o veřejných dražbách, ve znění pozdějších předpisů

Porušení pravidel při veřejné zakázce, veřejné soutěži nebo veřejné dražbě

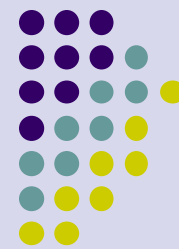
- Určitý střet soukromého a veřejného práva
- Smyslem je dosažení co nejnižší ceny pro poptávajícího i nabízejícího
- Při nakládání s prostředky z veřejných zdrojů (státní správa, územní samospráva) jde o hospodárnost a efektivnost
 - nikoli jen o co nejnižší náklady, cenu
- Možné **trestné činy**:
 - zjednání výhody a pletichy podle § 256 až § 258 TZ
 - porušení závazných pravidel zadávacího řízení podle § 248 odst. 2 alinea 2 TZ
 - jiné: např. porušení povinnosti při správě cizího majetku podle § 220 a § 221 TZ, zneužití pravomoci úřední osoby podle § 329 TZ apod.

Porušení pravidel při veřejné zakázce, veřejné soutěži nebo veřejné dražbě

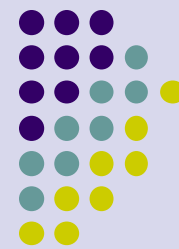
- **Porušení předpisů** o pravidlech hospodářské soutěže (§ 248 odst. 2 alinea 2 TZ)
 - porušení pravidel zadávacího řízení podle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů
 - např. nedodržení stanoveného typu zadávacího řízení, umělé rozdělení zakázky na více „podlimitních“, apod.
- **Zjednání výhody** při zadání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě (§ 256 TZ)
 - zjednání přednosti nebo výhodnějších podmínek některému dodavateli, soutěžiteli nebo účastníkovi dražby na úkor jiného, a to v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit sobě nebo jinému prospěch
 - např. sdělení údajů o nabídce konkurenčního uchazeče ještě před vyhodnocením zakázky
- **Pletichy** při zadání veřejné zakázky a při veřejné soutěži (§ 257 TZ)
 - různá nekalá jednání se snahou o ovlivnění účasti některého účastníka v zadávacím řízení nebo ve veřejné soutěži
 - např. podplacení uchazeče o veřejnou zakázku se záměrem, aby se nezúčastnil zadávacího řízení, vyhrožování za tímtož účelem, domluva na ceně

Porušení pravidel při veřejné zakázce, veřejné soutěži nebo veřejné dražbě

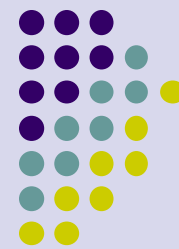
- **Příklady** trestných činů:
 - pachatelé jako členové výběrové komise pro posouzení nabídek podaných v zadávacím řízení na výběr dodavatele stavby k veřejné zakázce záměrně a nedůvodně vyřadili ekonomicky nejvýhodnější nabídku jednoho podnikatele, a tím zvýhodnili dalšího dodavatele [§ 256 odst. 1, odst. 2 písm. a) TZ]
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 178/2014 a 5 Tdo 1475/2015
 - pachatel jako člen komise pro otevírání obálek s nabídkami uchazečů na dodávku vozidel pro rozvoz jídel a jako řešitel veřejné zakázky na tuto dodávku umožnil, aby jeden ze dvou uchazečů dodatečně upravil svou nabídku tak, aby jeho vozidla vyhovovala zadání, a tím vyřadil jeho konkurenta, který od počátku vyhověl zadání (§ 256 odst. 1 TZ)
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 279/2016

Porušení pravidel při veřejné zakázce, veřejné soutěži nebo veřejné dražbě

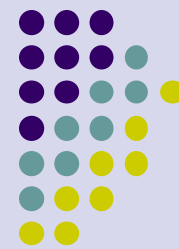
- **Příklady** trestných činů:
 - podnikatel jako jeden z uchazečů o významnou veřejnou zakázku na rekonstrukci silnice přijal úplatek od jiného podnikatele a uchazeče za to, že odstoupí a již se nezúčastní zadávacího řízení [§ 257 odst. 1 písm. c) TZ]
 - podnikatel, který měl zájem získat lukrativní nemovitosti ve veřejné dražbě, vyhrožoval jinému účastníkovi dražby jeho „likvidací“, pokud ten bude dále podávat návrhy („přihazovat“) v dražbě [§ 258 odst. 1 písm. a) TZ]

Poškození finančních zájmů Evropské unie

- Podle § 260 odst. 1 a 2 TZ jde o dvě samostatné skutkové podstaty:
 - podle **odst. 1**
 - pachatel vyhotoví, použije nebo předloží nepravdivé, nesprávné nebo neúplné doklady, nebo uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, anebo zatají doklady nebo podstatné údaje, a tím
 - umožní neoprávněné použití nebo zadržování finančních prostředků z rozpočtu EU nebo způsobí další majetkové důsledky ve vztahu k rozpočtům týkajícím se EU
 - podle **odst. 2**
 - pachatel neoprávněné použije finanční prostředky z rozpočtu EU, resp. z dalších rozpočtů týkajících se EU
- Jde o zvláštní případy podvodu, resp. úvěrového nebo dotačního podvodu ve vztahu k § 209, § 211 a § 212 TZ

Poškození finančních zájmů Evropské unie

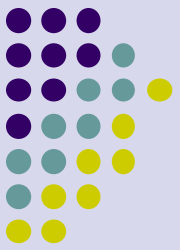
- **Příklady** trestných činů:
 - podnikatel na podkladě své žádosti a předložených dokladů získal dotaci z fondů EU na rekonstrukci svého sídla a po jejím provedení zčásti poskytl nepravdivé doklady o čerpání dotace a zčásti odmítl poskytnout další potřebné doklady (§ 260 odst. 1 TZ)
 - podnikateli byla poskytnuta dotace z rozpočtu EU a z menší části i ze státního rozpočtu ČR na rozšíření jeho podnikání a na vytvoření nových pracovních míst, ale tuto dotaci použil na nákup nového automobilu a na splacení svých dřívějších dluhů (§ 260 odst. 2 TZ)

Porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou

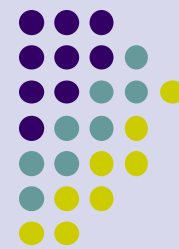
- Podle § 261 TZ: porušení **zákazu nebo omezení** dovozu, vývozu, průvozu zboží
- Odkaz na zvláštní předpisy, např.
 - celní zákon, zákon o zbraních a střelivu apod.
- Musí být dále **podstatné ohrožení** obecného zájmu a porušení důležité povinnosti, např.
 - zboží v hodnotě nad 80 000 Kč
 - např. dovoz či vývoz střelných zbraní
- **Speciální** jsou ustanovení o dovozu, vývozu, průvozu např.
 - drog (§ 283 TZ)
 - pornografie (§ 191, § 192 TZ),
 - chráněných živočichů a rostlin (§ 299 a § 300 TZ) apod.

Porušení předpisů o vývozu zboží a technologií dvojího užití

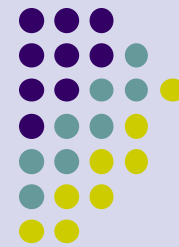
- Podle § 262 až § 264 TZ:
 - různá jednání zaměřená proti kontrolnímu a licenčnímu režimu u strategicky významného zboží a technologií (např. uran, jaderný reaktor)
 - **dvojí užití**: pro civilní i vojenské účely
 - neoprávněný vývoz, převod, získání licence k obchodu
- Odkaz na mimotrestní předpisy
 - zákon č. 594/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů
 - nařízení Rady ES ze dne 5. 5. 2009 č. 428/2009

Porušení pravidel při zahraničním obchodu s vojenským materiálem

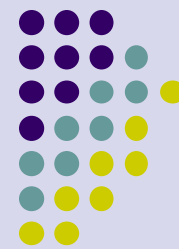
- Podle **§ 265 až § 267 TZ**:
 - různá jednání zaměřená proti pravidlům pro zahraniční obchod s vojenským materiálem (zbraňové systémy, bomby, tanky, vojenská letadla apod.)
 - neoprávněný vývoz, dovoz, získání licence k obchodu
- Odkaz na zákon č. 38/1994 Sb., o zahraničním obchodu s vojenským materiálem, ve znění pozdějších předpisů
- **Příklad** trestného činu podle § 265 odst. 1, odst. 2 písm. g) TZ:
 - občan Íránu se snažil v ČR nakoupit a do Íránu přes Sýrii vyvézt vojenské útočné pušky a další zbraně (400 ks) a střelivo (1 mil. nábojů)
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 68/2014 a sp. zn. 5 Tdo 1051/2016 – rozhodnutí č. 29/2019 Sb. rozh. tr.

Obecná východiska k postihu zásahů do práv duševního vlastnictví

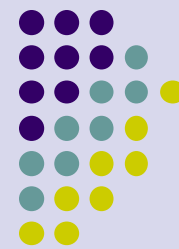
- **Mezinárodní ochrana** práv k duševnímu vlastnictví (nehmotných statků), např.
 - Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví
 - publikovaná pod č. 64/1975 Sb.
 - Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních značek
 - publikovaná pod č. 65/1975 Sb.
 - Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a jejich mezinárodním zápisu
 - publikovaná pod č. 67/1975 Sb.
 - Bernská úmluva o ochraně děl literárních a uměleckých
 - publikovaná pod č. 401/1921 Sb.
 - Všeobecná úmluva o autorském právu
 - publikovaná pod č. 2/1960 Sb.
- **Ekonomický význam** práv k duševnímu vlastnictví
 - nositel práv obvykle vynaložil velké množství úsilí a nákladů na zajištění svého dobrého jména, kvality zboží, realizace nápadů
 - pachatel ušetří tyto náklady i výdaje za případné licence a zneužívá cizí myšlenky, postavení, dobré jméno atd.

Porušení práv k ochranné známce a jiným označením

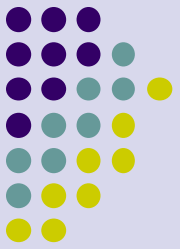
- Podle § 268 odst. 1 a 2 TZ jsou tři alternativy:
 - 1. uvedení do oběhu výrobků nebo služeb neoprávněně označených **ochrannou známkou** jiného nebo známkou s ní snadno zaměnitelnou nebo další dispozice s takovými výrobky nebo službami
 - zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, ve znění pozděj. předpisů
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 1299/2006 – rozhodnutí č. 51/2007 Sb. rozh. tr.
 - 2. neoprávněné použití **obchodní firmy** nebo označení s ním zaměnitelného (§ 423 ObčZ)
 - 3. uvedení do oběhu výrobků nebo služeb neoprávněně opatřených **označením původu** nebo **zeměpisným označením** anebo zaměnitelným označením nebo další dispozice s takovými výrobky nebo službami
 - zákon č. 452/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů
 - vyžaduje se i jednání pachatele zaměřené na dosažení hospodářského prospěchu (ad 2. a 3.)

Porušení práv k ochranné známce a jiným označením

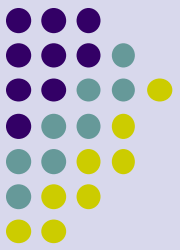
- **Příklady** trestného činu podle § 268 odst. 1 TZ:
 - podnikatel – fyzická osoba nabízel a prodával zboží (oblečení, obuv, dámské kabelky, hodinky atd.) neoprávněně označené ochrannými známkami (logy) světově známých výrobců značkového zboží
 - např. usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 751/2011
 - podnikatel na internetu nabízel a prodával sklářské výrobky, ohledně nichž používal název („dekor E.“), jímž naznačoval jejich souvislost s výrobky jiného podnikatele (E.), který měl stejný název zapsán jako ochrannou známkou (slovní i grafickou E.)
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 1299/2006 – rozhodnutí č. 51/2007 Sb. rozh. tr.
 - osoba, která nebyla podnikatelem ani nebyla oprávněna prodávat léky, nabízel na internetu a zájemcům prodávala padělky léků na zlepšení erekce zn. Viagra a Cialis
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 213/2017 – rozhodnutí č. 3/2018 Sb. rozh. tr.

Porušení chráněných průmyslových práv

- Podle § 269 TZ jde o neoprávněný a nikoli nepatrný zásah do práv
 - k chráněnému **vynálezu** (zákon č. 527/1990 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
 - k **průmyslovému vzoru** (zákon č. 207/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
 - usnesení KS v HK sp. zn. 10 To 314/2005 – rozhodnutí č. 31/2007 Sb. rozh. tr.
 - k **užitnému vzoru** (zákon č. 478/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
 - k **topografii polovodičového výrobku** (zákon č. 529/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů)
- Přísnější postih činnosti, která má znaky podnikání

Porušení chráněných průmyslových práv

- **Příklad** trestného činu podle § 269 TZ:
 - podnikatel neoprávněně používal pro označení svých výrobků (balení sportovní výživy) dodávaných do obchodní sítě etikety snadno zaměnitelné s těmi, které měl jiný podnikatel zapsané jako průmyslový vzor pro své zboží
 - usnesení KS v HK sp. zn. 10 To 314/2005 – rozhodnutí č. 31/2007 Sb. rozh. tr.
 - podnikatel vyráběl a do jiných států vyvážel skleněné pilníky shodné s těmi, které měl v těchto státech chráněny svým patentem jako vynález a užitný vzor jiný podnikatel
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 834/2010 – rozhodnutí č. 47/2011 Sb. rozh. tr.

Porušení autorského práva a s ním souvisejících práv

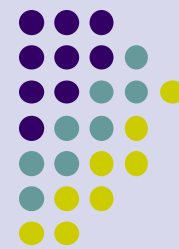
- Podle § 270 TZ jde o **neoprávněný** a **nikoli nepatrný zásah** do zákonem chráněných práv
 - k autorskému dílu
 - k uměleckému výkonu
 - ke zvukovému či zvukově obrazovému záznamu
 - k rozhlasovému nebo televiznímu vysílání nebo
 - k databázi
- Je zde odkaz na **autorský zákon** č. 121/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, který vymezuje
 - okruh nositelů práv, jejich práva a možná omezení, způsoby nakládání s chráněnými díly, uměleckými výkony atd.
- Přísnější postih činnosti, která má znaky podnikání

Porušení autorského práva a s ním souvisejících práv

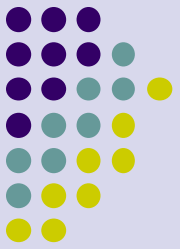
- **Příklady** trestného činu podle § 270 TZ:
 - podnikatel jako nakladatel neoprávněně vydal a distribuoval literární dílo (knihu) bez souhlasu autora a dalších osob, které byly nositelem příslušných práv k takovému dílu
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 1361/2008 – rozhodnutí č. 55/2009 Sb. rozh. tr.
 - podnikatel zhotovil rozmnoženiny autorského díla včetně počítačového programu nad rámec své osobní potřeby a nabízel a prodával je zájemcům
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 234/2009
 - podnikatel shromažďoval z internetu neoprávněně opatřené kopie chráněných autorských děl a nabízel je k dispozici jiným uživatelům internetu

Porušení autorského práva a s ním souvisejících práv

- **Příklady** trestného činu podle § 270 TZ:
 - podnikatel jako provozovatel kopírovacího centra za úplatu pořizoval studentům kopie učebnic a jiných odborných knih chráněných autorským právem bez souhlasu autorů
 - student školy nabízel na svých internetových stránkách přímé odkazy („linky“) na příslušné servery s možností stáhnout (nikoli jen zhlédnout) si z nich elektronické kopie filmů či jiných děl
 - usnesení NS sp. zn. 5 Tdo 271/2013
 - usnesení NS sp. zn. 8 Tdo 137/2013 – rozhodnutí č. 7/2014 Sb. rozh. tr.

Padělání a napodobení díla výtvarného umění

- Podle § 271 TZ jde o
 - padělání výtvarného autorského díla nebo
 - napodobení výtvarného projevu jiného autora
 - u obou alternativ musí být ještě úmysl pachatele, aby nové dílo bylo považované za původní dílo onoho jiného autora
- Postihují se zde zvláštní způsoby zásahu do zákonem chráněných práv k **výtvarnému** autorskému dílu
 - speciální ve vztahu k § 270 TZ

Vysvětlivky

- TZ – zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- ObčZ – zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
- ZOK – zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění pozdějších předpisů
- DŘ – zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů
- Sb. rozh. tr. – označení judikátu v oficiální Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek vydávané Nejvyšším soudem, část trestní (pořadové číslo/ročník)
- ... Tdo .../... – spisová značka, pod kterou lze rozhodnutí vyhledat na internetových stránkách Nejvyššího soudu www.nsoud.cz